

DE THEOSOFISCHE BEWEGING

Officieel Orgaan van de Nederlandsche
Afdeeling der Theosofische Vereeniging.

REDACTEUR: Mr. A. J. CNOOP KOOPMANS.

*De Nederlandsche Afdeeling is slechts aansprakelijk voor stukken
∴ ∴ ∴ in de rubriek "Officieel Gedeelte" opgenomen. ∴ ∴ ∴*

*Dit blad wordt kosteloos toegezonden aan alle leden der Nederlandsche
Afdeeling T.V. Abonnement voor niet-leder: der Afd. f 1.50 p. jaar.*

OFFICIEEL GEDEELTE.

Nu het Kalenderjaar wederom ten einde spoedt, is het den algemeenem sekretaris een behoefte de beste wenschen hier uit te spreken voor den bloei der Afdeeling en der beweging die ons allen zoo nauw ter harte gaat. In het afgeloopen jaar is in de Vereeniging veel gebeurd, ook in de Afdeeling, dat aanvankelijk scheen te duiden op groote en blijvende moeilijkheden. Dank zij het gevoel van eenheid en toewijding zijn deze moeilijkheden, ten onzent ten minste, glansrijk overwonnen en hebben zij zelfs geleid tot een nauwere aansluiting. En dit is een zeer gelukkig teeken want in de eenheid van gevoel en werken ligt onze kracht. Zoolang men blijft gevoelen dat de Theosofische Vereeniging een lichaam is dat als één geheel moet optreden omdat zij is een kanaal waardoor grootere krachten, die achter de Beweging staan, kunnen werken, zoolang zal de Vereeniging bloeien en aan hare roeping beantwoorden. Gaat dat gevoel verloren, gaat men langs andere banen werken of in afgescheidenheid kracht zoeken, dan is de Vereeniging als zoodanig verloren. Dan kan zij nog wel uiterlijk blijven bestaan, misschien wel in ledental toenemen, maar dan is de innerlijke kracht verdwenen en zal zij worden zooals er zoovele andere vereenigingen bestaan in de wereld. De Vereeniging is in het leven geroepen om te zijn de draagster, het voertuig, van hoogere machten dan de onze welke door middel der Vereeniging de groote en eeuwige waarheden der Theosofie aan de wereld hebben verkondigd en verkondigen. Tot

dit doel mede te werken is de plicht van elk onzer, elk naar de mate zijner krachten. Als dit voor oogen wordt gehouden bij elk onzer daden in de Vereeniging, dan zal die innerlijke kracht ons blijven geschonken en zullen wij ieder afzonderlijk en de Vereeniging als een geheel voortgaan op het pad van ontwikkeling tot heil der gansche menschheid.

In de Jaarlijksche Samenkomst der Afdeeling is besloten aan den Uitvoerenden Raad op te dragen:

a. te onderzoeken of de aard en regeling der Jaarlijksche Samenkomsten met vrucht gewijzigd kan worden;

b. zoo ja, voorstellen te formuleeren ten einde tot zoodanige wijziging te geraken;

c. de leden der Afdeeling uit te noodigen eventueele opmerkingen, wenschen en voorstellen te dezer zake bij hem in te dienen;

d. de eerstvolgende Jaarlijksche Samenkomst overeenkomstig deze voorstellen — gehoord de adviezen der leden — in te richten. (Voor de toelichting zie men blz. 98 van het verslag.)

De Uitvoerende Raad heeft deze zaak ter hand genomen en noodigt, overeenkomstig litt. c van het voorstel alle leden uit hunne opmerkingen, wenschen en voorstellen bij den algemeen sekretaris in te dienen.

De Alg. Sekretaris:

W. B. FRICKE.

LOGEWERK.

AMSTERDAMSCH E LOGE.

Voordrachten

IN HET LOKAAL DER LOGE, AMSTELDIJK 80, 8 UUR.

1 Jan.	Geen vergadering.	
8 „	Gezellige bijeenkomst.	
15 „	Een vergeten wetenschap	Mevr. J. H. Polman Mooy.
22 „	De Levensleer v. d. Bhagavad Gitá	H. Reynders,
29 „	De Kabbalah (vervolg)	Mej. Ré Levie.

Studieklassen.

(Uitsluitend voor Leden.)

Maandagavond 8 uur. “Esoterische Wijsbegeerte v. Chatterji . . . . . W. B. Fricke.

(Voor Leden en Belangstellenden.)

Woensdagmiddag 2 $\frac{1}{2}$ uur.	“Esoterisch Buddhisme”	Mevr. C. M. Perk-Joosten.
Donderdagavond 8 $\frac{1}{2}$ uur.	“Studie van het Bewustzijn”	A. M. v. d. Voort.
Woensdagmiddag 2 uur.	“Studie v/h Bewustzijn”	Mevr. M. C. v. Godefroy.
Zaterdagavond 8 uur.	„ „ „	Koninginneweg 89.

LOGE “DELFT”.

Voordrachten

van de Onderlinge Club.

2 Jan.	“Socrates” I.	Inleidster Mej. E. Kerdijk.
16 „	„ II.	„ „
30 „	“Plato” I.	Mevr. “Oversluijs-Montagne.
13 Febr.	„ II.	„ „

Maandagavonds 7 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{1}{2}$ uur Cursus voor belangstellenden ten huize van Mej. Kerdijk, villa “Rust Roest”, Agnetapark.

Iederen Dinsdagavond van 6—7 en Zaterdagavond van 7—8 uur is de Bibliotheek geopend, Vrouw Juttenland 12a.

LOGE “DEN HAAG”.

DE RUYTERSTRAAT 67.

Lezingen.

De lezingen zullen plaats vinden op 14 en 28 Januari; de namen der sprekers zullen den leden nader bekend worden gemaakt.

Cursussen en Bibliotheek.

Zie Octobernummer.

Mededeelingen.

Wegens het vertrek van Mr. A. G. Vreede naar Hilversum wordt, totdat de verkiezing heeft plaats gehad, het secretariaat voorloopig waargenomen door Mej. G. Slotboom, Wagenstraat 96.

HAARLEMSCH E LOGE.

In deze maand had de afschrijving plaats, reeds bij het begin van de winter-campagne aangevraagd maar door omstandigheden vertraagd, van 24 leden, waaronder 19 “die de wijze, waarop de tegenwoordige loge werkt in strijd met het doel, waarvoor de Theosofische Vereeniging is opgericht” vonden. Het aantal leden der loge werd hierdoor van 59 op 35 teruggebracht.

Hebben wij de vorige maand gemeld dat toen, bij het afzenden der correspondentie voor “De Beweging”, 28 niet-leden der Vereeniging zich voor den cursus van onzen voorzitter hadden opgegeven — sinds is dit aantal belangrijk gestegen. Zestig deelnemers, voor 't grootste deel uit intellectueelen kring, volgen met groote belangstelling de voordrachten

en nieuwe aanvragen, door de ingeschrevenen aangebracht, komen nog telkens in.

Ook de beide andere cursussen vinden blijvende belangstelling en de tweede Maeterlinck-avond is al voltallig.

Nog kan worden gemeld dat op 12 December voor een talrijk gehoor Dr. G. de Vries zijn lezing hield over Goethe's Faust, terwijl, door verhindering van Dr. Hylkema, voor de Januari-lezing een ander spreker is uitgenoodigd.

HELDERSCHE LOGE.

- Jan. 6 "Goddelijke Gemeenschap" . . . . . H. Witsenburg.
 „ 20 "Theosofie en Spiritualisme" . . . . . T. van Zuylen.
 „ 9 en 23. Cursus in Reïncarnatie.
 „ 13 Openbare Vergadering.

HILVERSUMSCHE LOGE.

Vraagavond voor leden, te leiden door Mej. A. Waller, Zaterdag 5 Januari te 8¹/₄ uur, in het Boekhuis, Langestraat.

Voordracht voor leden en belangstellenden, nader vast te stellen datum. Gebouw der Warme Spijsuitdeeling 8¹/₄ uur. Spreker: de Heer W. L. van Vlaardingen. Onderwerp: "Levensopvatting en Levensrichting."

In de week waarin een vraagavond of een voordracht plaats heeft, vervalt de Cursus van Vrijdagavond.

LEIDSCHES LOGE.

HUGO DE GROOTSTRAAT 20.

Lezingen.

- 14 Jan. 8¹/₂ uur. "Broederschap" door Mej. A. Waller.

Cursussen.

- Maandagmiddag 2¹/₂ uur. "Esot. Christendom".
 Maandagavond 8¹/₂ „ "Studiën over het Bewustzijn".
 Dinsdagavond 8¹/₂ „ Bijeenkomst. Studiën "Bhagavad-Gitá." 1e Reeks.
 Woensdagavond 8¹/₂ „ "De Plaats van den Mensch in 't Heelal".
 Donderdagmiddag 4¹/₄ „ "Oude Wijsheid".

ROTTERDAMSCHES LOGE.

Voordrachten,

IN DE LOGE BELLEVOYSTRAAT 83.

- Woensdag 2 Januari, 's avonds 8 uur . . . . . Mevr. Ros-Vrijman.
 Zondag 20 Januari, 's morgens halfelf . . . . .

Cursussen.

Cursussen zooals vroeger opgegeven.

UTRECHTSCHES LOGE.

Lezingen.

GEBOUW VOOR KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

- 3 Jan. "De oorsprong van de muziek bij oude volken". Mej. Ré Levie.
 17 „ Bijeenkomst ter viering van het 6-jarig bestaan der Loge.

De Heer en Mevrouw Weller hebben zich tot onzen spijt genoodzaakt gezien om gezondheidsredenen hunne functies als bestuursleden neer te leggen. Wij hopen, dat hunne gezondheid hun spoedig in staat zal stellen, zich weder met dezelfde toewijding en ijver aan de belangen der Loge te kunnen wijden als voorheen.

WĀHANA-LOGE.

ALBERDINGK THIJMSTRAAT 32, AMSTERDAM.

Lezingen in Januari 1907.

Elken Vrijdagavond 8 uur.

- 4 Jan. "Het waarachtig goed van Bilderdijk" Mevr. Josephine Spoor.
 *11 „ "Gezag en vereering" . . . . . Mevr. M. J. Vermeulen.
 18 „ "God en Goden". . . . . Mevr. C. Marcus-Van Westerhoven.
 25 „ "Levensopvatting en Levensrichting" W. L. van Vlaardingen.
 *Alleen voor Leden.

ZWOLSCHE LOGE.

Voordracht.

- 17 Jan. 8 uur. "De beteekenis van de Theosofie als godsdienst" J. Polak.
 (Voor Leden en Introductie's.)

SOERABAJA-LOGE.

Studieklussen voor Leden.

- I. 2^{en} Zondag, 's morgens 10—12 uur, ten huize van K. H. Corporaal, Gendeng. "Karma" Mej. A. J. A. von Wolzogen Kühr.
 II. 4^{en} Zondag, 's morgens 10—12 uur, t. h. v. K. H. Corporaal, Gendeng. "Gedachtekracht" K. H. Corporaal.

Studieklussen voor Leden en Belangstellenden.

- III. 1^{en} en 3^{en} Vrijdag vooravond 7—8 uur, t. h. v. Mevr. de Senerpont Domis Aloon 2, Tjongtong. 7^e Handboekje. Mevr. de S. Domis.
 IV. 2^{en} Zaterdag na-avond 9—11 uur, t. h. v. 3^e Gang Mas Moengsa Pandean. De Koran. Ch. G. G. Erentreich.
 V. 4^{en} Zaterdag na-avond 9—11 uur, t. h. v. Mas Soemadihardjo Djagalan. Groote Gang. Een der Handboekjes, Ch. G. G. Erentreich.

Voordrachtavond (voor Leden en belangstellenden).

- VI. 2^{en} Vrijdag na-avond 9 uur, t. h. v. K. H. Corporaal, Genteng.

Bijeenkomst van leden en belangstellenden.

- VII. Woensdag vooravond t. h. v. Mevr. W. de Fremery, Kedong Doro. Behandeling Theosofische onderwerpen.

Bibliotheek.

Deze is geopend: Maandagochtends 9—12 uur en Woensdagavonds 7—8 uur, t. h. v. Mevr. W. de Fremery, Kedong Doro.

STUDIEKLASSEN.

Met belangstelling las ik in de *Theosofische Beweging* van December de verschillende opmerkingen met betrekking tot de Studieklassen. Gaarne zou ook ik mijne opmerkingen daaromtrent maken, daar ik veel belang in de quaestie stel.

In de eerste plaats meen ik dat er te veel gegeneraliseerd wordt. Hier in Holland zijn onze studieklassen vrij wat nuttiger werkzaam geweest (en zijn dit nog) dan in Engeland. In Holland is in de T. V. altijd een groote hoeveelheid gevoelselement aanwezig, waar juist in Engeland meer verstandselementen zijn. Wat dus voor Engeland waar was is dus nog lang niet waar voor Holland; echter zal het den opmerkzamen waarnemer opvallen dat in studieklassen waar het verstandselement overheerschend is, de studieklassse op den duur het minst bezocht wordt en vaak geheel verloopt. Een studieklassse moet m. i. ook heel wat anders zijn dan een bijeenkomen van een willekeurig aantal leden der T. V. om een of ander bepaald Theosofisch boek door te lezen onder leiding van een of ander ouder lid, of om een bepaald onderwerp samen te behandelen. Dit *middel* tot bijeenkomen moge noodig en nuttig zijn, het *doel* van een studieklassse is wat anders, dunkt mij. De Theosofie is veel-, ja alles-omvattend; zij heeft iets voor *allen* en kan aan allen iets geven, zoolvel voor verstand als voor gemoed. Daarom ben ik het in hoofdzaak geheel eens met hetgeen D. B. over de quaestie schreef. Totnogtoe hadden wij, zooals ik reeds zeide, hier in Holland niet te klagen over het gemis aan bezieling dat van de leiders van klassen uitging; meestal toch waren die leiders oudere leden der T. V., pioniers der Theos. Beweging in Nederland. Langzamerhand komen er echter nu ook studieklassen, waar wij niet zulke leiders aantreffen en daar bestaat het gevaar, dat de klasse met groote ijver begonnen wordt, vele zaken van alle kanten ernstig bekeken worden, doch dat er geen warmte in die klasse gevonden wordt. Wanneer alle Theos. boeken die voor studieklassen geschikt zijn, op zulke cursussen behandeld en de leden verstandelijk "vol" zijn, gaat men er zelfs toe over te zeggen dat men nu alle boeken bestudeerd heeft en het cursuswerk dus afgelopen is! En dan al de nieuwe leden, die nog nimmer Theosofie bestudeerd hebben, moeten die dan missen wat wij oudere leden op die cursussen vonden?

Het volgend plan voor studieklassen geef ik ernstig ter overweging. Iedere Loge behoort te hebben hare openbare

bijeenkomsten om de leeringen der Theosofie betreffende Karma, Reïncarnatie en Evolutieeler algemeen bekend te maken. De bijeenkomsten voor leden moeten uitsluitend dienen om allen iets te geven dat hen kracht geeft met vernieuwden moed de lasten van het leven te dragen.

Verder moeten de studieklassen verdeeld zijn in *a* studieklassen voor belangstellenden, *b* studieklassen voor toekomstige leden, *c* studieklassen voor leden. Al dadelijk kunnen wij bemerken dat er *vele* klassen moeten zijn, vooral voor niet-leden. Het zal ieder aandachtig lid opgevallen zijn, dat elk lid bepaalde menschen aantrekt. Iemand die nimmer iets over Theosofie wilde aanhooren van A, wil dit wel van B. Ieder *ernstig* lid moest een studieklassse van belangstellenden om zich heen hebben; zij behoeven daarvoor nog niet altijd tezamen in een kamer te gaan zitten en een Theosofisch boek te lezen, neen, die studieklassse kan zijn in het dagelijksch leven, in de maatschappij. Spreek uwe Theosofische gedachten uit tegenover uwe omgeving. Wanneer een lid op die wijze nuttig wil zijn voor de Theosofische Beweging heeft hij behoefte aan de sub *b* en *c* genoemde studieklassen. Ik wil er thans op wijzen dat deze manier van werken voor de Theosofie beslist die van elk lid moet zijn; wij hebben Theosofie gekregen om haar weer aan anderen te geven, dat is onze plicht. Geven wij niet of houden wij op te geven dan houdt onze behoefte om meer te verkrijgen ook op.

Dat de sub *b* genoemde klassen noodig zijn, lijkt mij duidelijk uit hetgeen een ieder kan nagaan in zijne omgeving. Een groot aantal der leden van heden zijn lid geworden zonder zich degelijk op de hoogte gesteld te hebben en van de leeringen der Theosofie en van de organisatie der Theos. Vereeniging. Zij maken deel uit van een lichaam waarvan zij het levensdoel noch het mechanisme kennen. Vroeg of laat komen zij dus tot het besef dat zij in een vereeniging zijn met welker leeringen en organisatie zij het geenszins eens zijn. Dit kan vermeden worden door een instelling van sub *b* bedoelde klassen.

Op die klassen moest gelegenheid bestaan dat de *belangstellende* voorbereid werd om een degelijk lid te worden door zich op de hoogte te stellen van wat de Theos. Beweging en Vereeniging *praktisch* beoogen. Daar moesten besproken worden de *doeleinden* en de *organisatie* der T. V. Heeft iemand zoo'n cursus doorloopen dan komt bij hem als natuurlijk gevolg de drang op naar meer kennis, meer licht, en bovenal ook een begeerte tot inniger aansluiting bij zijne

medeleden, die toch hetzelfde doel als hij beoogen, *in dezelfde richting* (let wel, ik zeg niet *hetzelfde*) denken. Nu deze wijze van inleiding tot lid worden niet bestaat, hebben vele leden tal van verrassingen, wanneer zij met andere leden kennis maken.

Uit deze begeerte naar meer kennis en nauwere aansluiting ontstaat de behoefte aan studieklassen voor leden. Zulke leden moeten op bepaalde studieklassen de Theosofische leeringen grondig in zich opnemen, opdat zij aan belangstellenden juiste begrippen voorleggen, geen verwarde denkbeelden propageeren. Daar een bepaald aantal leden steeds in aanraking zal komen met een zekere denkrichting, is het wenschelijk dat dit aantal zich in een cursus tot studie vereenigt. Ik bedoel dit. Veronderstel dat een aantal menschen die steeds ernstig in Christelijke richting gedacht hebben en uit het Christendom tot de Theosofie gekomen zijn. Zulke menschen zullen naar alle waarschijnlijkheid dan ook in hun dagelijksch leven in aanraking komen met Christelijk denkende menschen. Niet alleen dat, hunne gedachteontwikkeling is geheel langs die Christelijke lijn gegaan. Zij behoorden dus eene cursus te vormen, waar Esoterisch Christendom, Christelijke Geloofsbelijdenis, de werken van Mead, de Kerkvaders enz. bestudeerd werden in het licht der Algemeene Theosofische leeringen. De onderlinge band zal ook sterk zijn, immers de leden van zoo'n cursus zouden in hoofdzaak, wat gevoelen en denken betreft, vrijwel overeenkomen.

Dergelijke cursussen zouden voor bepaalde groepen van andere richtingen eveneens kunnen ontstaan. Hoevelen zijn niet door Spiritisme tot Theosofie gekomen. Dezulken moesten bijv. een cursus houden over Myers *Human Personality* etc. en dergelijke werken in het licht der algemeene Theosofische leeringen. Op deze wijze zou er veel meer gestudeerd en veel hechter banden gevormd worden onder de leden. Ten minste, dat meen ik, 't is allicht te probeeren; schaden zou het zeker niet. Fladderen van de eene willekeurige cursus naar de andere is toch beslist zeker niet goed.

Resumeerende stel ik mij de werking van deze inrichting aldus voor. De *Theosofie* is de stoom van de machine, de Theosofische Beweging genaamd. Deze stoom dringt in steeds grooter volume van bovenaf door de buizen heen, en als de buizen zich nu maar open- en schoonhouden, dan werkt de machine der T. V. krachtig en drijft de ontwikkeling der menschheid voort.

Laren, 3 Dec. 1906.

H. J. v. GINKEL.

Het was met bijzonder genoegen, dat ik in de *Theosofische Beweging* van December de mededeelingen las aangaande het studiewerk in sommige Loges.

Ik geloof, dat wij hiermede een eind op het goede pad zijn.

Het is naar aanleiding hiervan, dat ik nog weer eens terug kom op mijn wenk in ons Juni-nummer, n.l. het vormen van groepen voor detail-studie van eenig onderwerp. Noch de Redactie, noch een der leden heeft, zoover ik weet, dit denkbeeld in nadere uitwerking opgenomen.

En toch blijf ik er mij wel een en ander van voorstellen.

Wij hebben ons veld van studie zich in den breedte zien uitbreiden en het beste, dat ons te doen staat, is onze krachten te concentreeren tot uitbreiding in diepte.

Laat mij een voorbeeld kiezen. Stel eenige leden nemen zich voor, voorzoover hun krachten reiken, eenige nadere studie te maken van bijv. : de kunst in onze samenleving van af de grijze oudheid tot nu toe, of de vergelijking van de omstandigheden waarop een Leeraar te midden van een volk verscheen, of de verhouding der beide sexen bij verschillende volkeren in de historie, enz, enz., deze onderwerpen bezien in het door Theosofie tot ons gekomen licht. Zij kiezen zich een rapporteur of een commissie van rapporteurs, die de uitkomsten van de studies van de deelnemers in ontvangst neemt en ze in een overzichtelijk geheel ordent.

Dit bijeengebrachte materiaal zou door die groep dan bijv. kunnen worden behandeld in een uitgespaard uur van den Conventie-Zondag, die dan wat productiever wordt besteed en het eindresultaat komt de Afdeeling ten goede.

Ik meen de verwachting te kunnen uitspreken, dat bij deze wijze van werken, wij leden der T. V. ons ook eenigszins zullen kunnen bevrijden van de zoo dikwijls en waarlijk niet altijd ten onrechte geuite beschuldiging van dilettantisme van niet zeer superieure kwaliteit.

Juist wanneer ieder van ons zijn krachten wijdt aan een onderwerp op een gebied waar hij werkelijk eenigszins der zake kundig is, geholpen door de verheven denkbeelden tot ons gekomen, dan krijgt onze beweging de meer vaste basis waarop zij recht heeft.

Gorcum, Dec. 1906.

P. PERSANT SNOEP.

NASCHRIFT. Mochten er leden gevonden worden, die instemmen met bovenstaand schrijven, dan zou ik voorstellen dat ieder dan reeds in het Februari-nummer van onze *Beweging* een onderwerp opgeeft dat in aanmerking zou kunnen

komen en dat hij als mede-groep-lid zou willen helpen bestudeeren. Ik twijfel niet of de Redactie van onze *Beweging* zal bereid gevonden worden, de Groepen-leden op de meest afdoende wijze bij elkaar te helpen brengen.

De Redactie is gaarne bereid in deze naar vermogen mede te werken, wanneer het blijkt dat de plannen medewerking ondervinden.

BUITENLAND.

Engelsch Indië. Wij lezen uit *Theosophy in India* hoe Miss Edger, de schrijfster van *De Grondbeginselen der Theosophie*, tracht de Loges, die met moeite en bezwaren te kampen hebben, te helpen. Te dien einde is zij, niettegenstaande de hitte van het seizoen, in Lucknow en Simla geweest, en heeft daar studieklassen geleid en een bibliotheek opgericht met bijbehorende leeskamer.

Skandinavië. Volgens het jaarverslag van de Skandinavische Afdeeling hebben zich daar 4 nieuwe Loges gevormd; er zijn nu twintig Loges in Zweden, twee in Noorwegen en vier in Denemarken; het geheele ledental bedraagt 726. Verschillende leden geven in verafgelegen steden, zelfs in Tromsø en Hammerfest. Kopenhagen verheugt zich sedert eenigen tijd in het bezit van een eigen lokaal, terwijl uit Finland vermeld wordt, dat boeken circuleeren bij wijze van "leesgezelschap" en verscheidene boeken in het Finsch vertaald zijn. o. a. de *Bhagavad Gîtâ*.

INGEZONDEN STUKKEN.

REIZEN.

Het drukke verkeer, het bewegelijke leven kan een groot voordeel geven aan onzen broederbond. — Tegenwoordig gaat iedereen wel eens op reis. Late hij zulk 'n gelegenheid te baat nemen om een andere loge en vooral om een alleenwonend lid te bezoeken. De band wordt er sterker door. Na de kennismaking gevoelt men zich dadelijk thuis, bij vertrouwd volk! Wij hebben vele denkbeelden gemeen, die voldoende aanrakingspunten bieden en bij het spreken zal men bemerken, dat er toch nuances bestaan. Hoe interessant is het niet om daarover van gedachten te wisselen, het ver-

ruimt onzen blik en dikwijls ook voert het ons naar onderwerpen, die we veronachtzaamd hadden, zoodat wij terugkomen met het plan om dit of dat nog eens speciaal na te gaan of te onderzoeken.

Dit is nuttig en noodzakelijk — niet alleen voor onszelf; hoe zuiverder en hoe breeder inzicht, hoe sterker we staan in de wereld om aan anderen theosofische denkbeelden duidelijk te maken. Want er rust steeds de plicht op ons op het stofelijk gebied mede te werken tot het inhaken van de schakels die Hoogereren smeden.

Daartoe biedt het reizen ook een prachtige gelegenheid. Ik bedoel daar niet mee, dat wij iedereen moeten achterna loopen met Theosofische denkbeelden; daarvan is het resultaat juist negatief. Wel kunnen we door een goede wending aan het gesprek met een vreemde te geven, onze Theosofische voelhorens uitsteken. Soms blijkt het dan, dat we in aanraking gebracht zijn met iemand, die innerlijk wat meer licht zou wenschen. Hoe heerlijk, als we hem dan op een gedachte, op een boek attent kunnen maken, dat hem helpt tot verklaring, tot vrede te komen! We weten vooraf niet, of we als zoodanig werktuig door onze Leiders gebruikt zullen worden; dit is een tasten en dient daarom met beleid te gebeuren.

Met opzet echter kunnen we bezoeken wie alleen wonen. Eenzaam staan met gedachten is niet prettig. We hebben behoefte aan kameraden. Welnu, ligt het dan niet in de eerste plaats op onzen weg om den eenzamen teekenen te brengen van den broederband? Het hartelijke afscheid na zoo'n bezoek doet U voelen, dat ge een goede daad deelt tegenover een ander, dat ge voor U zelf een geestelijken vriend hebt verworven.

Wat waren er in vorige eeuwen geen moeilijkheden te overwinnen voor de leden eener geestelijke vereeniging om met elkaar in verbinding te blijven! Laten we daarom een dankbaar gebruik maken van den maatschappelijken vooruitgang en onze krachten ook geven om het Huis der Geestelijke Leiders hechter te maken! Zoo *doen* wij iets!

L. T. V.

CONGRES.

De Redacteur der *Verhandelingen* noodigt alle leden der T. V. uit bijdragen voor de *Verhandelingen* van het 4de Congres, in het voorjaar te München te houden, in te zenden. Nadere inlichtingen hieromtrent geeft gaarne de sekretaris voor Nederland, Mr. A. J. Cnoop Koopmans.

LIJST VAN LOGES DER NEDERLANDSCHE AFDEELING T. V.

PLAATS.	VOORZITTER.	SEKRETARIS.
<i>In Nederland:</i>		
AMSTERDAM. Amsterdamsche Loge. Wāhana Loge. ARNHEM. DELFT. 's-GRAVENHAGE. HAARLEM. HELDER. HILVERSUM. LEIDEN. NIJMEGEN. RÖTTERDAM. UTRECHT. VLAARDINGEN. ZWOLLE.	W. B. Fricke, Amsteldijk 76. F. Zwollo, Alb. Thijmstraat 32. H. de Chauvigny de Blot, Emmastraat 69. J. P. Wetjen, Vrouw Juttenland 12. Dr. J. J. Hallo, Columbusstraat. C. Meyer, Zijlweg 217, Overveen. T. van Zuijlen, Spoorstraat 138. J. P. W. Schuurman, Huize Westerveld, 's Gravel. J. H. W. v. Ophuysen, Hugo de Grootstraat 20. Mevr. C. van Dam-Nieuwenhuizen, Barbarosastr. 87. M. Brinkman, Prins Hendrikstraat 4. Mr. Ph. G. H. Dop, Ramstraat 45. F. J. Houben, Spoorsingel 12, Rotterdam. A. Terwiel, 3e Ebbingestraat 25. Kampen.	Mevr. M. C. V. Godefroy, Koninginneweg 89. B. van der Pol, Koninginneweg 133. Mej. B. Steens Zijnen, Lawick van Pabtststr. 1a. Mej. J. J. Heukers, Markt 26. Mej. G. Slotboom (tijdelijk), Wagenstraat 96. Mej. A. G. Withof, Zijlweg 1b. S. Gazan, Florastraat 23. Mej. C. Hubrecht, Ceintuurbaan 2. Mevr. C. J. de Prez, Hugo de Grootstraat 20. Mej. C. Broers, Groesbeekscheweg 12. M. Adamse, Schietbaanlaan 90. Mej. J. J. van Wijngaarden, Oude Gracht T. Z. 19. Mevr. M. A. v. Vlaardingen-Kram, Hondiusstr. 6, Rotterdam. B. Wouters, Sassenstraat 16, Zwolle.
<i>In Ned.-Indië:</i>		
BATAVIA. (Centrum) BUITENZORG. DJOKDJAKARTA. SEMARANG. SOERABAIJA. SOERAKARTA(Centr.)	Mevr. L. Maingay-Zilver Rupe. W. G. Leembruggen. Raden Mas Djajeng Irawan. Henri Borel. Mevr. de Fremery. B. I. Messchaert.	Mej. B. Hirsch. R. M. Notosoebroto. J. H. François. K. H. Corporaal. R. Ng. Djojopoespito.

LIJST VAN DE ALGEMEENE SEKRETARISSEN DER THEOSOFISCHE VEREENIGING.

President-Stichter: COL. H. S. OLCOTT, Adyar, Madras

AMERIKA. CUBA en COSTA RICA. DUITSCHLAND. ENGLAND. FRANKRIJK. ITALIË. INDIË (Britsch).	Alexander Fullerton, New-York 7, West Eighth Street. J. M. Massó, Apartado, 365, Havana, Cuba. Dr. Rudolph Steiner, Motzstrasse 17, Berlin W. Miss Kate Spink, London 28, Albemarle Street, W. Dr. Th. Pascal, Paris, 59, Avenue de la Bourdonnais. Prof. Otto Penzig, 1, Corso Dogali, Genova. Upendra Nath Basu, Benares City.	NEDERLAND. SKANDINAVIË. AUSTRALIË. NIEUW-ZEELAND. ZUID-AFRIKA.	W. B. Fricke, Amsterdam, Amsteldijk 76. Arvid Knös, Engelbrechtsgatan 7, Stockholm (Zweden). W. G. John, Sydney, N. S. W. 42, Margaret Street. C. W. Sanders, Auckland, 24 City Chambers. Major C. L. Peacocke (Voorzittend-Sekretaris), Johannesburg, P. O. Box 3899.
--	--	--	--